

Raadsvoorstel

Datum vergadering : 18 juni 2020
Registratienummer : 60882
Voorstelnummer : 2020/068
Portefeuillehouder : Govert van Bezooijen
Bijlage(n) : 9
Onderwerp : Zienswijze Avri jaarstukken 2019 en begroting 2021

Onderwerp

Zienswijze Avri jaarstukken 2019 en begroting 2021

Beslispunten

1. De financiële afhandeling van de jaarstukken 2019 te accorderen;
2. De motivatie rondom de begroting 2021 en voorgestelde tariefstijging uit de begroting 2021 en meerjarenbegroting te accorderen;
3. De brief met zienswijzen op de jaarstukken 2019 en de begroting 2021 te accorderen.

Inleiding

Het dagelijks bestuur van Avri heeft op 16 april 2020 de jaarstukken 2019 en begroting 2021 voor zienswijze aan u toegezonden. Zoals aangegeven in het begeleidend schrijven van deze documenten kunt u tot 19 juni 2020 uw zienswijzen kenbaar maken. Daarna worden de stukken aangeboden aan het Algemeen Bestuur die deze zal behandelen op 9 juli 2020.

Toelichting Jaarrekening 2019

Het financiële resultaat van het basispakket komt uit op een nadelig saldo van 1.124.000 euro. Dit heeft zowel met externe als met interne factoren te maken. Externe factoren zijn de rijksbelasting op vuilverbranding en instortende mondiale grondstofmarkten. Interne factoren zijn vervuiling van de grondstoffenstromen en afvaltoerisme. Het tekort wordt voor 1.046.000 euro gedekt door de Voorziening Basispakket en het restant tekort a 78.000 euro uit de Reserve Bedrijfsafval. Het nadelige saldo van het pluspakket a 3.000 euro wordt onttrokken uit de Reserve Pluspakket. Het nadelige saldo van de algemene baten en lasten a 563.000 euro wordt onttrokken uit de Algemene Bedrijfsreserve Avri. Het programma Pluspakket IBOR kent een voordelige saldo van 55.000 euro op afgebouwde frictiekosten. Dit bedrag wordt terug gestort in de bestemmingsreserve Frictiekosten IBOR Neerijnen.

Doorkijk 2020

De financiering van het tekort uit 2019 heeft ertoe bijgedragen dat Avri geen financiële tegenvallers meer kan opvangen. Dit heeft grote gevolgen voor 2020 omdat het overgrote deel van het tekort in 2019 structureel van aard is en de kans aanwezig is dat deze kosten ook in 2020 terugkomen. Bij gebrek aan weerstandsvermogen van Avri worden de gemeenten direct aangesproken voor het tekort. Dit tekort kan in een lopend jaar dit niet direct worden verhaald op de burger middels het tarief, want dat gebeurt pas later.

Om de kosten voor 2020 zoveel als mogelijk te beperken richt Avri zich ondertussen op een onderzoek naar incidentele middelen. Inhoudelijke afstemming met de deelnemende gemeenten is hierbij cruciaal. Daarom wordt er nog voor het zomerreces een overleg gestart met de intentie dit gedurende het jaar frequent te doen om de financiële situatie nauwlettend te kunnen volgen.

Toelichting begroting 2021

De begroting 2021 geeft een trendbreuk ten opzicht van voorgaande jaren. Bestonden de bedrijfsdoelen voorheen met name uit kwantiteitsbeheersing (terugbrengen van kg restafval), beschouwt Avri de aankomende jaren als het moment om te werken aan stabiliteit én schonere grondstoffen. Daarmee zal onze gemeente niet alleen qua aanbod restafval maar ook op het vlak van hergebruik van grondstoffen een wezenlijke bijdrage leveren aan de doelstellingen op het gebied van duurzaamheid en circulariteit.

Tarief

In voorliggende begroting is het voorkeursscenario van het Dagelijks Bestuur Avri opgenomen. Deze gaat uit van het verlagen van de variabele tarieven met 16% van 1,20 euro naar 1 euro per 30 liter aanbieding (overige aanbiedvolumes naar rato) en daarmee terug naar het niveau van 2019. Het basistarief komt in dit scenario op 270 euro per huishouden en het variabele tarief op 27 euro per huishouden. De afvalstoffenheffing wordt ten opzicht van 2020 verhoogd met 44 euro. Dit is een forse verhoging maar dat tarief 2021 blijft daarmee nog altijd onder het landelijk gemiddelde.

ONTWIKKELING TARIEF AFVALSTOFFENHEFFING		
Gemiddeld tarief afvalstoffenheffing 2020		€ 253
Marktontwikkelingen	a) Daling marktvergoeding textiel	€ 3
	b) Daling marktvergoeding papier	€ 4
	c) Daling vergoeding PMD agv nieuwe overeenkomst	€ 9
	d) Vervallen sorteerkosten PMD agv nieuwe overeenkomst	-€ 11
	e) Daling overige grondstof vergoedingen	€ 1
	f) Stijging verwerkingstarieven afvalstromen	€ 6
Overige ontwikkelingen	g) Verbetering weerstandsvermogen Avri (€ 1 mln.)	€ 12
	h) Autonome prijsindexeringen	€ 8
	i) Investing in gedragssturing (o.a. communicatie)	€ 7
	j) Investeren verhogen grip op de keten	€ 1
	k) Overige mutaties, per saldo	€ 4
PM-posten	l) Circulaire verwerking incontinentiemateriaal	pm
	m) Alternatieve inzet verenigingen in basispakket	pm
	n) Herinrichting milieustraten	pm
	o) Voorstel bezuiniging PMD zakken	pm
	p) Verlagen BTW percentage afvalstoffenheffing	pm
Gemiddeld tarief afvalstoffenheffing 2021		€ 297

Meerjarenraming t/m 2024

In meerjarig perspectief gaan de tarieven zich meer stabiliseren. Door investeringen in de gedragssturing verwachten we meer stabilisatie van het aanbod door inwoners. Daarnaast zijn

grondstofvergoedingen de afgelopen jaren verder gedaald, waardoor de afvalstoffenheffing een steeds groter aandeel van de (meer beïnvloedbare en constantere) uitvoeringskosten dekt. In 2020 was dit aandeel 80% en in 2021 is dit 87%. Vanaf 2021 bouwen we de aanvulling van de financiële weerstand jaarlijks af om de autonome prijsindexeringen te compenseren en daarmee de afvalstoffenheffing op constant niveau te houden.

Besluitgeschiedenis

Behandeling van begroting en Meerjarenraming is een jaarlijks terugkerend onderwerp voor deelnemende gemeenten van de Gemeenschappelijke Regeling Avri.

Beoogd effect

Toezicht op gemeenschappelijke regeling Avri.

Argumenten

1.1 Ondanks het tekort zijn de baten en lasten uit de jaarrekening 2019 in evenwicht.

De extra kosten worden gedekt uit de Voorziening Basispakket en een beperkt deel uit de Reserve Bedrijfsafval.

2.1 Het vaststellen van de begroting is een bevoegdheid van het Algemeen Bestuur van Avri.

In dit voorstel wordt u dan ook gevraagd alleen maar in te stemmen financieringswijze.

2.2 De begroting is meerjarig structureel in evenwicht.

De structurele lasten zijn gedekt door structurele baten.

2.3 Op termijn voldoet het weerstandsvermogen aan de vastgestelde norm.

Het Algemeen Bestuur heeft de norm voor het weerstandsvermogen vastgesteld op factor 1,0 van de risico's. Door de forse inzet van de voorziening, ten gunste van het tarief afvalstoffenheffing, is het saldo sinds 2016 tot onder deze norm gedaald waardoor niet alle risico's afgedekt zijn. In de voorliggende begroting wordt de weerstandscapaciteit jaarlijks vergroot door toevoegingen vanuit de afvalstoffenheffing. Dit is in 2021 binnen de voorgestelde 44 euro verhoging per huishouden, 12 euro.

2.4 De tarieven afvalstoffenheffing 2021 worden in voorliggend voorstel nog niet vastgesteld.

De tarieven worden definitief vastgesteld bij de verordening afvalstoffenheffing 2021 in december 2020. In de begroting is het voorkeursscenario van het Dagelijks Bestuur van Avri voor de hoogte van het basistarief en de variabele tarieven voor 2021 opgenomen.

2.5 Met voorgestelde tariefsverhoging blijft Avri onder het landelijke gemiddelde tarief per huishouden.

De aanvulling van de weerstandscapaciteit is een van de belangrijkste wijzigingen in de begroting. Al vanaf 2014 worden de risico's rondom het weerstandsvermogen gesignaleerd. Op dit moment is de bodem bereikt en zullen we de komende jaren moeten focussen op het opbouwen van de reserves. De voorgestelde verhoging is echter niet voldoende om het weerstandsvermogen volledig aan te vullen. Men zou er voor kunnen kiezen om dit bedrag verder te verhogen zodat de risico's die gemeenten dragen kleiner worden. Gezien de huidige situatie waarin veel mensen het financieel moeilijk hebben in

verband met de coronacrisis zijn wij het eens met de keuze van Avri om dit bedrag niet hoger te stellen dan 12 euro per huishouden om onder het landelijk gemiddelde te blijven.

3.1 Avri vraagt expliciet om een zienswijze rondom de opbouw van het tarief 2021.

In de voorgestelde tariefsverhoging van 44 euro ten opzichte van 2020 zijn naast de aanvulling van de weerstandscapaciteit nog een drietal overige toevoegingen door Avri voorgesteld. Om grip te krijgen op een financieel gezonde toekomst vraagt Avri terecht naar investeringsruimte om (innovatie) mogelijkheden te onderzoeken om de invloed op de keten van circulariteit te vergroten. Daarbij is het ook wenselijk om het variabele tarief te verlagen ten opzichte van 2020 (van 1,20 euro naar 1 euro per 30 liter). Door het variabele tarief op een acceptabel niveau te brengen wordt de kans op afvaltoerisme en grondstoffen vervuiling kleiner.

3.2 De financiële situatie van Avri is nog niet op orde.

In de zienswijze wordt aandacht gevraagd voor grip op de financiële situatie en in impact op het lopende jaar en de (meerjaren)begroting. Daarbij zijn onderwerpen genoemd bij de belangrijke onderdelen van de zienswijze.

Kanttekeningen

1.1 Door de voorgestelde financiering zakt het weerstand vermogen naar een historisch dieptepunt.

Dit heeft grote gevolgen voor het lopende jaar 2020. Avri heeft hierover reeds de gemeenten dringend geadviseerd om weerstandscapaciteit voor GR Avri in te richten. Om dit financieel risico zoveel als mogelijk te beperken richt Avri zich ondertussen op het onderzoek naar financiering met incidentele middelen. Om vroegtijdig grip te krijgen is het belangrijk om in de zienswijze Avri te activeren nu te starten met inhoudelijk financieel overleg en dit gedurende het jaar frequent te herhalen om de financiële situatie nauwlettend te kunnen volgen.

2.1 De tariefverhoging is geen wenselijke ontwikkeling

De voorgestelde tariefsverhoging is een niet gewenste ontwikkeling voor motivatie en acceptatie voor de huishoudens in West Betuwe. Dit is op zijn minst zorgelijk en zouden we graag zien dat Avri aandacht besteedt aan mogelijkheden voor bezuinigingen.

2.2 Het weerstandsvermogen blijft langjarig onder het vastgestelde niveau.

Aangezien de weerstandscapaciteit al ruimschoots onder het actuele risicoprofiel lag, daalt het weerstandsvermogen. De afvalstoffenheffing zou de komende jaren verder moeten worden verhoogd om eerder dan 2024 te voldoen aan de minimale norm ter dekking van de risico's (ratio 1,0).

2.3 De begroting bevat meerdere PM posten

De PM posten niet zijn niet meegenomen in de begroting maar hebben wel direct invloed. Een relevant punt hierin is het ophalen van papier door verenigingen. Het is evident dat het geld zou besparen als Avri zelf het papier ophaalt. Het is daarom van groot belang om samen met de verenigingen hier op korte termijn een oplossing voor te vinden.

3.1 De activiteiten rondom de investering gedragsbeïnvloeding zijn niet omschreven

Voor de komende tijd is communicatie en gedragsbeïnvloeding essentieel. Daarvoor is extra aandacht vanuit Avri en gemeenten noodzakelijk. Hiervoor dient Avri wel een projectplan op te stellen inclusief projectbudget en in 2020 door het AB worden vastgesteld.

Duurzaamheid

In overeenstemming met voorgaande jaren zal Avri ook in de toekomst erop gericht zijn om maximaal in te zetten op het beperken van restafval en het vergroten van hergebruik. De doelstelling van 75 kg restafval per persoon wordt in 2020 behaald. De komende jaren wordt ingezet op verdere afname van de hoeveelheid restafval en betere afzetmogelijkheden van (zuivere) grondstoffen.

Financiën

De afdeling Financiën heeft de stukken van Avri beoordeeld en komt tot de volgende conclusie. Uit de begroting 2020 was het lage weerstandsvermogen al bekend. Het weerstandsvermogen van Avri is door toegenomen risico's verslechterd, maar uit de (Meerjaren)begroting 2021-2024 blijkt echter een verbetering van de ratio's, naar minimaal de kwalificatie: Voldoende.

Uitvoering

Door middel van bijgesloten zienswijzebrief wordt aan Avri kenbaar gemaakt welke aandachtspunten gemeente West Betuwe heeft op de toegezonden jaarstukken en begroting.

Planning

De bijgesloten brief met zienswijzen wordt na uw instemming verzonden.

Evaluatie

De door de deelnemers ingediende zienswijze worden op 9 juli a.s. tijdens de Algemene Bestuursvergadering van Avri behandeld tijdens het vaststellen van de jaarstukken 2019 en begroting 2021.

Communicatie

N.v.t.

Tabel risicoparagraaf

Risico omschrijving	Soort risico	Kans	Effect	Beheersingsmaatregel

Bijlagen

- Avri jaarstukken 2019 (3 documenten)
- Avri begroting 2021 incl. meerjarenraming t/m 2024 (5 documenten)
- Concept zienswijze

Burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe
De secretaris, de burgemeester,

Raadsbesluit

De raad van de gemeente West Betuwe;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 12 mei 2020,

besluit:

1. de financiële afhandeling van de jaarstukken 2019 te accorderen;
2. de motivatie rondom de begroting 2021 en voorgestelde tariefstijging uit de begroting 2021 en meerjarenraming te accorderen;
3. de brief met zienswijzen op de jaarstukken 2019 en de begroting 2021 te accorderen.

Aldus besloten in de openbare vergadering
van 18 juni 2020, nummer 2020/068,

de griffier,
Hans van der Graaff

de voorzitter,
Servaas Stoop